

VRELCI

Leto VIII — Št. 10 (88)

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI ZDRAVILIŠČA ROGAŠKA SLATINA

November 1980

PRVI PRAZNIK BREZ NJEGOVEGA TVORCA

Zopet se je obrnilo leto 29. novembra, leto, ki bo od lanskega praznovanja prišlo v svetovno zgodovino, kot »leto žalosti« vseh narodov in narodnosti Jugoslavije ter vseh ljudi sveta, ki si želijo in prizadevajo za mir, enakopravnost in bratstvo vseh narodov in narodnosti sveta.

V maju mesecu tega leta je Jugoslavija jokala, solze so polzele v nemi bolečini po licih cicibanov, pionirjev, mladincev, dijakov, študentov, vojakov, kmetov, delavcev, gospodinj, soborcev, stark in starcev, saj smo se poslavljali od delavca, komunista, revolucionarja, državnika, politika, tvorca Jugoslavije — TITA. Bolečina Jugoslovancev je neizmerno iskrena in globoka, vendar to ni bolečina izgubljenih ljudi, temveč bolečina ljudi, zavedajočih se vseh vrednosti, ki jih je tov. Tito pustil za seboj. Zato nas ta bolečina ni vodila v obup, temveč nas vzpodbuja, da še uspešneje in z večjim elanom nadaljujemo začrtano pot — TITOVO POT. In Titova pot je zares jasna:

— socialistično samoupravljanje v Jugoslaviji

na bazi bratstva, enotnosti in enakosti slehernega delovnega človeka in

— neuvrščenost v mednarodnih odnosih s spoštovanjem načel nevme-

In ko letos prvič praznujemo 29. november, dan republike brez njegovega tvorca, se zavedamo, da tov. Tito s svojo smrtjo svoje poti ni končal, temveč da jo moramo mi vsi kot posamezniki in kot čvrsta celota nadaljevati v skladu s spremembami v prostoru in času ob jasni usmeritvi, saj jo je utrdil ON, ki bo večno živel z nami.

Zato se znanci, tovariši, sodelavci poveselimo ob praznovanju dneva republike, hkrati pa se vsak zase tudi vprašujemo: »Ali smo naredili vse, kar smo lahko, ali je bil moj prispevek za Titovo pot — za našo pot dovolj velik, ali bi lahko naredil več?« Bodimo iskreni in si naredimo obračun sami s seboj, saj je to naš dolg in obveznost ne le do tovariša Tita, temveč do vseh, ki so dali življenja za to, kar imamo in do bodočih generacij.

Le če bomo sledili temu vodilu, bomo lahko mirno pogledali v oči drug drugemu ter ob tem ko stabilna družba praznovali 29. november naslednjega leta, naslednja desetletja in mirno gledali v prihodnost.

B. Z.

Tovariš Tito na obisku pri nas aprila 1969

državljana v pravicah in obveznostih ne glede na nacionalno pripadnost;

šavanja v notranje stvari drugih držav ne glede na politični sistem.

Tričetrletni rezultati na zborih

Razlogov, da smo letošnji tričetrletni obračun dela pričakovali z nekoliko večjo radovednostjo kot druga leta, je bilo več. Eden glavnih je bil v neznaniki, ali smo ob spoštovanju stabilizacijskih ukrepov, v inflaciji in ob vremenskih težavah prigrisodarili toliko, da bi še nekaj primaknili k osebnim dohodkom. To tudi smo, rekli bi, simbolično. Resolucijska računica v komparaciji s produktivnostjo in z ustvarjenim dohodkom je omogočila, da bomo ob državnem prazniku 29. novembra delili še približno eno tretjino poprečnega OD za devet mesecev in pol. Za odločanje je bila ponujena tudi druga varianta, po kateri bi povečali vrednost točke na 24 dinarjev od 16. 10. dalje, vendar pa brez izplačila ene tretjine po prvem predlogu.

Na zborih so se delavci odločili za prvi predlog. Po prikazu vrednostnih rezultatov bi pričakovali na zborih konstruktivne razprave o dobrih in o slabih straneh pri izvrševanju lastnih stabilizacijskih ukrepov.

Ni bilo komentarjev na ugoden indeks o delovni storilnosti. Bolniški izostanki rezultirajo tu-

di iz številčno še nedovoljno zasedenih delovnih opravil in nalog. To pa se gotovo odraža na kulturni postrežbi, odnosu do gosta in zamudah pri izvrševanju vzdrževalnih del in popravil. Naši potniki pravijo, da bi v sezoni lahko prodali več slatine in trimvita. Nihče pa ni načel vprašanja o vzrokih (pomankanje embalaže, potrošnega materiala, transportne težave ali kaj drugega).

Prodaja hrane po naročilu realno stagnira. Ali ni bilo poleg znanih objektivnih razlogov (stabilizacija pri družbenih potrošnikih, slabo vreme itd.) še kaj subjektivnih, ko gost ni bil postrežen ali pa ni dobil željenega?

V vsem navedenem se skriva nerealiziran dohodek. Stroški za energijo pošastno naraščajo. Ali se jim upiramo pri delu s svojim ravnanjem? Rezultati poslovanja so ugodni, stabilizacijsko odmevni. O njih je sklepala velika večina prisotnih delavcev.

Glede na gornja razmišljanja pa zbori niso odgovorili na vprašanje, ali morda ne bi bili lahko boljši? Vprašanje o tretjini bi se lahko prevesilo na polovico ali na kaj več.

Poročilo temeljne organizacije Zdraviliška dejavnost

Poslovanje se je odvijalo v skladu z relativnim povpraševanjem po storitvah naše dejavnosti.

Beležimo nezmanjšano povpraševanje plačnikov s strani družbenih fondov, opazen pa je bil zastoj naročil tujih gostov in zasebnih plačnikov z območja SFRJ.

Padec števila nočitev za 2% v primerjavi z enakim obdobjem v lanskem letu je statistično zaznaven, ni pa alarmanten. Delno ga opravičuje nekaj objektivnih ovir. Izpadlo je 8 postelj v depandansi Trst, ker so ga poplaveli delavci iz TOZD Vzdrževalna dejavnost, ko so ga usposabljali v aprilu za otvoritev. Nezgoda

pri rušenju je izločila 17 ležišč, ki smo jih morali blokirati v Zagrebškem domu. Že to bi ob 100% zasedbi dodalo za ca. 3000 nočitev višjo realizacijo.

Svoj delež k zmanjšanju je v dobršni meri prispevala okoliščina, da smo že v septembru izločili iz obratovanja hotele, ki niso ogrevani. Polno obratovanje vsaj do 10. oktobra bi bilo realno in glede na vremenske prilike sprejemljivo.

Druga značilnost, ki je vplivala na finančno realizacijo, je v skokoviti in večkratni dražitvi nabavnih cen za živila in tudi usluge.

Restriksijski ukrepi ob stabilizacijskih instrumentih so po-

vzročili močan izpad izletniškega turizma, poslovnih pogostitev itd.

Devalvacija dinarja v TOZD Zdraviliška dejavnost ni prinesla pričakovanega obiska iz tujine. Obisk je nazadoval. Vzroki so mnogoteri. Najštevilnejši so tujci iz Avstrije. Le-ti so prihod k nam odklanjali pod vtisom alarmantnih vesti v tamkajšnjih informativnih sredstvih v času bolezenske krize predsednika Tita. Obisk iz Avstrije v SFRJ je nasploh upadel iz navedenega vzroka. Potrjujejo ga naša predstavništva v tujini in turoperatorji. To je objektivna okoliščina izven naše domene.

Če se obrnemo k lastnim in lokalnim vzrokom, jih lahko navedemo še več.

Kot nenehni spremljevalec kritik je dejstvo, da območje ne nudi potrebne »cone«, ki bi morala biti zaščitena pred vplivom zunanega javnega življenja. Interne prometnice so obremenjene s prometom motornih vozil, ki motijo mir in nočni počitek. Objestni mopedisti uprizarjajo divje vožnje po bližnjih sprehajališčih (Janina, Cvetlični hrib itd.). Kritika na to stanje je izražena v stiku z nami, v pisni obliki (ankete), zunanjih agencijskih predstavnikov in ob podobnih primerih.

Več kot doslej je bilo tudi očitkov na negostoljuben odnos nekaterih naših delavcev v stiku s tujci. Vedno več je pripomb na opadanje sporazumevanja v tujih jezikih, ki jih delavci ne obvladajo dovolj. V precejšnji meri leži vzrok za nazadovanje tudi v upadanju poslovne aktivnosti pri agencijah, ki smo jim poverili ekskluzivno zastopanje (Union Dunaj, IKD-Schweinfurt, Steirerbus Gradec pa tudi Aurora iz Trsta po smrti sen. Kraus). Poleg reklame v vizualnih oblikah, moramo skrbeti, da bodo ta območja pokrita s pogodbenimi agencijami.

Zdravstvene storitve so bile v globalni soodvisnosti od gibanj prenočitev. Pri primerjalnih indeksi opravljenih balneoin fizioterapevtskih storitev sam prikaz ne omogoča ugotovitve, ali

niso pretežno rezultat večjega ordiniranja onim pacientom, ki koristijo pavšal. Tudi indeks o izdanih pitnih kartah (94) potrjuje domnevo o fizičnem upadanju navedenih storitev.

Ne majhen delež pri tem je najti tudi v nerazumljivi abstinenca do opravljanja storitev zavarovancev z območij okoliških zdravstvenih domov. Ker imamo potrebno opremo in visokokvalificirane specialiste, odklonilno stališče nima niti etične niti materialne niti stabilizacijske opore.

Sodimo, da se tako ustvarja monopolni položaj javni zdravstveni službi (v Celju), ki glede na svoj delokrog ne more časovno ustreči bolnikom iz cele regije.

Cene pijač in živil ter cene energije in nekaterih komunalnih storitev so začetne rezultate devalvacije domala izničile. Finančni rezultat je ugoden. Produktivnost dela, merjena po indeksi opravljenih ur, je zelo ugodna. (TOZD = indeks 84). Ugoden indeks je deloma posledica fonda neizkoriščenih prostih delovnih ur iz leta 1979, ki je bil izrabljen letos. Seznam o neizrabljenih akumuliranih delovnih urah navaja na ugotovitve, da niso vse organizacijske enote docela poskrbele za koriščenje in so prejeli izplačila tudi delavci, ki bi lahko znižali svoj fond ur.

Kadri so bili ustrezno razporejeni. Manjkalo je delavk za opravila sobaric in čistilk, pri nekaterih kvalificiranih profilih pa smo imeli rahel višek.

Primanjkovalo je specifičnega mesa in nekaterih sezonskih artiklov. Preskrba z energijo, vodo, vrelci in elektriko je normalno delovala in nismo imeli izpadov.

V 3. četrletju smo pokrili obveznost iz resolucije v prvem polletju o izplačilu osebnih dohodkov. Limitirana masa nam bo v zadnjem četrletju omogočila celo nekoliko povišane osebne dohodke glede na storilnost.

Planirane investicije v nabavi opreme smo tekoče izvrševali.

**Direktor temeljne org.
Zdraviliška dejavnost**

Poročilo temeljne organizacije Polnilnica

Devet mesecev je za nami in to je priložnost, da pregledamo naše poslovanje v tem preteklem obdobju, da vidimo naše delovne uspehe ali pa tudi, da razčlenimo naše neuspehe in se trudimo odpraviti pomanjkljivosti. Kljub pesimističnim izgledom, da začrtanih planskih nalog ne bomo izpolnili, lahko sedaj ugotovimo, da smo jih, saj smo napravili za 10 % več Donata, za 16 % več Trimvita in za 39 % več plina CO₂ kot v enakem obdobju lani. Tudi planske količine smo dosegli oziroma presegli, le pri Templu smo skoraj dosegli samo lanskega nivo. Vzrokov za to je več, najvažnejši pa je vsekakor izredno ojačana konkurenca na trgu namiznih mineralnih vod.

Zelo ugoden pa je podatek, da smo dvignili našo skupno storilnost, saj smo na uro napolnili več kot v istem lanskem obdobju. Delovne ure so se sicer povečale za 4 %, vendar moramo pri tem upoštevati dva momenta, in sicer dvig ur v skladišču in pri vzdrževalni skupini. Dvig ur v skladišču je nastal predvsem zaradi vedno večje aktivnosti pri ambulantni prodaji, saj je vedno več naših razvozov, s tem pa tudi naših sovozačev. Vzdrževalna skupina pa je v letošnjem letu opravila dva remonta naših polnilnih strojev. Pri tem moramo omeniti, da so naši polnilni stroji dotrajani, da prihaja kljub rednemu vzdrževanju vedno pogosteje do okvar in bo nujno stroje nadomestiti z novimi, kajti samo to bo porok, da bomo lahko napolnili vsaj enako količino kot smo jo.

Poročilo TOZD Vzdrževalna dejavnost

Poslovni rezultati v TOZD Vzdrževalna dejavnost so v tesni zvezi s prizadevnostjo delavcev za gospodarsko stabilizacijo, seveda pa tudi v odvisnosti od prizadevanj in uspehov delavcev TOZD Zdraviliška dejavnost.

Na poslovni uspeh pa žal ne vplivajo samo prizadevanja de-

Razveseljivo je dejstvo, da so bolniški izostanki ostali na lanskega letni ravni. Poraba potrošnega materiala je v mejah normale, le pri pralnih in lepilnih sredstvih se kaže dvig, ki pa ne pomeni slabega dela s temi materiali, marveč spremenjeno kvaliteto teh materialov, zaradi tega pa je nujno večje doziranje. Ko smo že pri pomožnem materialu, bi rad omenil velike težave, s katerimi se ubadamo pri sami nabavi. Pomožnih materialov praktično ni in naše zaloge zadoščajo samo za 14-dnevno proizvodnjo. Cene drviijo navzgor, za primer naj navedem samo dvakratno podražitev kronskih zamaškov, steklenic, lepila, praškov in etiket. Nujno bo, da se z nabavo tega materiala začne ukvarjati komercialni sektor, da bo vsa nabava na enem mestu, saj bi samo to zagotovilo nemoteno proizvodnjo.

Vedno več dobaviteljev zahteva tudi naša devizna sredstva, to pa je zopet problem, ki ga bomo morali enkrat dokončno rešiti.

Gledano v celoti, smo lahko s količinskimi pokazatelji poslovanja v devetih mesecih zadovoljni, prav tako pa smo lahko zadovoljni tudi s finančnimi rezultati. Celotni prihodek smo povečali za 33 %, dohodek pa za 15 %. Čisti dohodek je povečan za 20 %, vendar pa je še vedno 3 % pod planiranim, saj nismo uspeli dvigniti prodajne cene naših proizvodov. Osebni dohodki so se povečali za 14 %, poslovni sklad pa za 37 %.

Direktor
TOZD Polnilnica

lavcev, temveč se zrcalijo v njih tudi zunanji dejavniki.

Zaradi hitro naraščajočih cen so bolj kot smo predvidevali naraščali tudi stroški materialov in storitev.

Pregled opravljenih ur v temeljni organizaciji nam kaže, da je bilo v vseh skupinah, razen

v kovinarski, opravljenih v devetih mesecih manj ur kot v istem obdobju lani. Le v kovinarski skupini je bil indeks opravljenih ur 129.

To povečanje je povzročil prihod štirih delavcev iz JLA, ki so se vrnil konec lanskega leta oz. v začetku tega leta. Najnižji indeks opravljenih ur je bil v gradbeni skupini 96, v pralnici 95 in v vrtnariji 97. Kolikor je delavcem po kvaliteti uspelo opraviti isto delo z manjšim številom opravljenih ur, je to prav gotovo uspeh, ki naj bi se odrazil tudi v finančnem uspehu TOZD 3 in TOZD 1.

Letos so odšli trije delavci v invalidski pokoj.

V letošnji sezoni so dalj časa delali 4 do 6 delavcev v proizvodnji polnilnice. Menimo, da je prav, ko tudi na ta način pomagamo proizvodnji v polnilnici, vendar sedaj ugotavljamo v TOZD Vzdrževalna dejavnost, da nismo uspeli opraviti vseh planskih nalog. Zato bi se prihodnje leto morali dogovarjati že spomladi, ali bo TOZD Vzdrževalna dejavnost zaposlila delavce tudi z namenom, da jih dajemo v pomoč polnilnici.

Letos je zlasti manjkalo delavcev v gradbeni skupini in dogajalo se je, da so delali v tej skupini trije ali štirje delavci. Ostali so bili na dopustu, v bolniškem staležu in v polnilnici.

VRTNARIJA — CVETLIČARNA

Iztržek vrtnarije je bil v devetih mesecih letos za 36 % večji kot v istem obdobju lani. Iztržek se je zlasti povečal pri prodaji sadik (37 %), povrtnine (37 %), sobnih rastlin (62 %) in ostalih rastlin (98 %).

Največje povečanje prodaje beležimo maja v absolutnem znesku (za 66.000 din) in v odstotnem povečanju (76 %).

Cvetličarna izkazuje povprečno povečanje izkupička v devetih mesecih za 16 %, največje povečanje iztržka pa v septembru za 72 %.

Kljub povečanju iztržka, ki vsebuje seveda tudi nekaj podražitev, pa izkazuje evidenca opravljenih ur za 3 % manj kot v istem obdobju lanskega leta.

PRALNICA

Primerjalni podatki o opranem perilu in opravljenih urah v letih 1979/1980 kažejo zelo ugodne rezultate.

V devetih mesecih letos je bilo opranega perila za 6 % več kot v istem obdobju lani, istočasno pa je bilo opravljenih za 5 % manj delovnih ur. V tem

obdobju letos je bilo na uro za 12 % več opranega perila kot lani.

Pralnica tako nadaljuje s konstantnim povečanjem delovne storilnosti, v zadnjih 10 letih povprečno 7 do 8 % letno.

Tako povečanje opranega perila ob zmanjšanju števila opravljenih ur je dalo tudi zelo dobre finančne rezultate, saj ta obrat izkazuje največji ostanek dohodka za poslovni sklad.

Med največjimi problemi v tem obratu je bilo do nedavnega vzdrževanje strojev, za katere nismo mogli dobiti rezervnih delov. V juliju smo uspeli uvoziti iz Švedske večje količine rezervnih delov, ki omogočajo boljšo vzdrževanje.

KOTLARNA

Že v prvem polletju letos smo ugotavljali izredno hitro naraščanje cen zemeljskemu plinu.

Cena plina je bila

1. 1. 1980	3,40 din za 1 m ³
1. 2. 1980	3,82 din za 1 m ³
1. 4. 1980	4,58 din za 1 m ³
16. 6. 1980	5,20 din za 1 m ³
15. 7. 1980	7,19 din za 1 m ³
16. 10. 1980	7,53 din za 1 m ³

Ta primerjava kaže povečanje cene plina od 1. 1. 1980 do 16. 10. 1980 za 12 %. Taka podražitev energije pomeni zelo hudo stroškovno obremenitev TOZD Zdraviliška dejavnost.

Podražitev plina je tesno sledila tudi podražitev nadomestnega goriva mazuta, ki ga v tretjem tromesečju nismo trošili. V tem obratu je bilo v devetih mesecih 1 % več opravljenih ur kot v istem obdobju leto prej.

GRADBENA SKUPINA

V tej skupini smo imeli letos težave zaradi visokega števila bolniških izostankov, zlasti bolniške nad 30 dni. Stanje se bo izboljšalo, ker so odšli trije delavci v invalidski pokoj, enemu od stalnih bolnikov pa je prenehalo delovno razmerje.

Zidarska skupina, čeprav je bila zelo okrnjena, je opravila velika vzdrževalna dela zlasti v Polnilnici.

V skupini je bilo opravljenih za 4 % manj ur kot leto prej.

KOVINARSKA SKUPINA

V tej skupini je bilo opravljenih za 29 % več ur kot v istem obdobju preteklega leta. Vzrok je bil, kot smo že povedali, v tem, da se je konec lanskega leta in v začetku tega leta vrnilo več delavcev iz JLA.

Težave, ki so jih imeli delavci te skupine, so v glavnem v po-

Nadaljevanje na 4. strani

(Nadaljevanje s 3. strani)

manjkanju materiala in rezervnih delov, ki so potrebni pri vzdrževanju strojev, instalacijah in drugih napravah.

Finančni rezultati temeljne organizacije Vzdrževalna dejavnost so zadovoljivi.

Kot je bilo dogovorjeno s planskimi dokumenti, so bile cene za letošnje leto povečane za TOZD-1 in TOZD-2 za 16 %, za zunanje naročnike pa za ca. 24 %.

Le cene kurjavi so se dvignile v skladu s porastom cene plina.

Indeks povečanja dohodka, ki je namenjen za sklade, je 478.

Eden od vzrokov za tako visok indeks je tudi zelo nizek ostanek dohodka v preteklem letu, ki ni zadostoval niti za obveznosti iz tega ostanka.

Ocenjujemo, da je na tako povečan ostanek dohodka vplivala tudi večja produktivnost pralnice, ki ima po evidenci v strukturi prvega polletja največji ostanek. Prav je, da izrečemo tej skupini posebno pohvalo.

Osebnih dohodki v TOZD Vzdrževalna dejavnost so se dvignili v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta za 29 %, dohodek pa za 45 %. To nam pove, da so se osebni dohodki gibali v okvirih resolucije in da so rastle počasneje kot dohodek.

Predlog delitve dohodka po devetmesečnem obračunu

V bilancah uspeha smo ugotovili dohodek iz poslovanja v prvih devetih mesecih, ki ga moramo tudi razporediti. V prvi vrsti morajo biti pokrite vse obveznosti po zakonih, sporazumih ter dogovorih in nato že izplačani osebni dohodki. Iz razlike se rezervirajo sredstva za sklade — sklad skupne porabe, rezervni sklad in poslovni sklad. Če razmerja v delitvi dopuščajo, se lahko del sredstev nameni za dodatno izplačilo osebnih dohodkov.

Razmerja v delitvi so določena s procentom povečanja lani obračunanih osebnih dohodkov in v razmerju s povečanjem dohodka ter so predpisana v druž-

benem dogovoru o uresničevanju družbene usmeritve razporeditve dohodka. Ob polletju smo imeli z usklajevanjem delitve v vseh temeljnih organizacijah težave, ker smo po našem planu bolj sproti izplačevali osebne dohodke, ujeli bi se šele z razliko za 29. november.

Po proučitvi polletnih obračunov je v Sloveniji pripravljen predlog sprememb dogovora, s katerimi se dodatno nagrajuje izvoz in lajša obveznosti tistim temeljnim organizacijam, kjer dohodek počasi narašča — pod povprečnim 29 %. Tudi absolutne limite za družbene dejavnosti so višje postavljene. V teh okvirih smo v devetmesečnem obračunu ugotovili:

ZDRAVILIŠKA DEJAVNOST

Izplačani osebni dohodki 1. 1. do 30. 9. 79	34,196.381 din
izplačani osebni dohodki 1. 1. do 30. 9. 1980	45,612.436 din
porast v indeksu	133
Za lansko leto obračunani OD pripadajoči del za 9 mesecev	50,735.000 din
se poveča za 18 % po dogovoru	38,052.000 din
in kot stimulacija za izvoz 4 %	6,850.000 din
dovoljeno izplačilo OD I do IX	1,522.000 din
	46,424.000 din

Iz pregleda vidimo, da so izplačani osebni dohodki usklajeni z družbenim dogovorom in ne presegajo več dovoljenega zneska. Za obračun moramo upoštevati letni znesek povečan za 22 % — znaša 61,897.000 din — zmanjšan za osebne dohodke za oktober, november in december, kar znaša 16,860.000

din. Tako je obračunska limita osebnih dohodkov 45,237.000.

POLNILNICA

Povečanje osebnih dohodkov je odvisno od povečanja dohodka, ki znaša v obračunu 14,7 %. To daje pravico do povečanja osebnih dohodkov za 15,22 % in za vsak procent do 29 %

1/4 % = dodatno 3,50 %. Skupno povečanje je 18,72 %, možen obračunan znesek osebnih dohodkov pa 17,618.000. Izpolnjeni so določeni pogoji glede produktivnosti in objektivnih vzrokov za izpad dohodka.

VZDRŽEVALNA DEJAVNOST

Pri 45 % povečanju dohodka so osebni dohodki lahko večji

le za 30 %. Tu je lanska osnova manjša, ker ob obračunu še nismo imeli zagotovljene razlike za lansko dodatno izplačilo. Možen znesek obračunanih osebnih dohodkov znaša 9,998.000 din.

Delovna skupnost skupnih služb lahko po družbenem dogovoru obračuna največ poprečno rast vseh temeljnih organizacij, ki smo jo izračunali takole:

	obračunani osebni dohodek		
	1980 do limite	1979	poprečje v %
Zdraviliška dejavnost	35,624.000	45,237.000	27
Polnilnica	14,840.000	17,618.000	19
Vzdrževalna dejavnost	7,689.000	9,998.000	30
Skupaj	58,153.000	74,853.000	25,28
na osnovo	11,163.000 =	14,236.000	

za Delovno skupnost

Če skupno povzamemo				
v 000 din	možen obračun	že obračunano	razlika	predlog za OD v POB
Zdraviliška dej.	45,237	43,257	1,980	44,957
Polnilnica	17,618	16,911	707	17,611
Vzdrževalna dej.	9,998	9,898	100	10,298
Skupne službe	14,236	12,052	1,384	13,352
skupaj	87,089	82,918	4,171	86,218

Po navedenem predlogu bi lahko iz obračuna za 29. november izplačali 1/3 mesečnega obsega dohodka. Za to bi porabili 3,300.000 din. Ostalo razliko pa predlagamo, da se uporabi za obračunsko vrednost osebnih dohodkov od 15. 10. dalje — in bo tako 22 din v mesečni vrednosti. Pri 200 točkah torej 4400 din neto. Če bi ta redni obračun želeli še povečati, predlagamo kot drugo možnost, da ni izplačila razlike za 29. november in se v takem primeru lahko obračunska vrednost od 15,10 poveča na 24 din ter s tem najnižji osebni dohodek na 4800 din neto.

Odločitev moramo sprejeti v razpravi o razporeditvi dohodka. Pri tem predlagamo

— da za skupno porabo poleg sredstev za stanovanjsko izgradnjo rezerviramo s planom določen znesek,

— za rezervni sklad obvezen 1,5 % oz. 2,5 % deleža dohodka,

— ter razliko po prvi ali drugi varianti delitve osebnih dohodkov za poslovni sklad.

Če upoštevamo razliko osebnih dohodkov za izplačilo, je predlog delitve čistega dohodka naslednji:

v 000 din	osebni dohodki	skupna poraba	rezervni sklad	poslovni sklad
Zdraviliška dej.	44,957	6,433	1,235	9,611
Polnilnica	17,611	2,439	1,347	12,920
Vzdrževalna dej.	10,298	1,550	462	2,497
Skupne službe	13,352	1,207	—	—
	osebni dohodki	skupna poraba	rezervni sklad	poslovni sklad
skupaj	86,218	11,629	3,046	25,028
v lanskem obračunu	69,517	10,964	2,514	14,885
plan I do IX/80	87,100	12,580	3,130	32,694
Indeks 80:79	124	106	121	168
Indeks 1980: plan	99	92	97	77

V vsakem primeru pa je delitev usklajena z družbeno us-

meritvijo po dopolnjenem družbenem dogovoru.

Ekonomsko fin. sektor

Poročilo komercialnega sektorja

Splošni stabilizacijski ukrepi so različno prizadeli razne panoge gospodarstva, pa tako tudi posamezne delovne organizacije, kar pa povzroča verižne reakcije, ki so se v določeni meri že refleksirale na naše dejavnosti.

Lahko trdimo, da smo si glede na splošno gospodarsko situacijo v letošnjem letu postavili zelo ambiciozne planske naloge.

Pri prodaji naših proizvodov, mineralne vode in brezalkohol-

nih pijač, rezultati v prvi polovici leta niso bili ugodni v primerjavi z zadanim planom. Na takšno situacijo pa je odločilno vplivalo vreme, kar je imelo za posledico zmanjšanje potrošnje vseh pijač.

Ko smo praktično pričakovali, da je vsega že konec, se je v osmem mesecu začela prava sezona in nadoknadili smo vse dotedaj zamujeno. Lahko trdimo, da bomo letošnje planske

naloge v celoti realizirali oziroma celo nekoliko preseglji.

Seveda pa na prodajo v tretjem tromesečju zelo vplivajo izpadi konkurence, saj se dogaja, da konkurenčne firme občasno nimajo dovolj surovin za proizvodnjo brezalkoholnih pijač, tako da smo delno lahko sanirali te izpade mi.

Določeni problemi pa pri našem delu nastopajo ravno v »špicah« sezona (časovno je seveda to »špico« težko opredeliti, saj je odvisna od vremena). Takrat se povpraševanje in tudi potrošnja skokovito dvigujeta, zato so letos zopet nastali problemi z

delavci za razvoz, s prevozi in tudi s samo proizvodnjo.

Ker ima naša dejavnost precej sezonski značaj, ta sezona pa je tudi zelo odvisna od vremena, bomo morali narediti vse, da se bomo čim lažje hitro prilagodili potrebam tržišča pri določenih hitrih vzponih povpraševanja.

Kljub temu, da bomo letošnje fizične planske naloge dosegli, pa ne bomo mogli biti zadovoljni z dohodkom, saj so prodajne cene od februarja 1979 nespremenjene in kljub velikemu angažiranju na tem področju ne bomo uspeli dvigniti cen pred (Nadaljevanje na 8. strani)

PERIODIČNI OBRAČUN I 1X 1980 BU - ZBIRNA

postavka	Zdraviliška dejavnost	Polnilnica	Vzdrževalna dejavnost	Skupne službe	SKUPAJ
vrednost opravljenih del	172.093.925	137.106.487	39.575.106	23.410.301	372.185.819
terjatve v začetku leta	8.871.902	1.620.754	70.718	57.378	10.620.752
terjatve končnem obdobju	12.574.765	1.910.206	203.282	75.526	14.763.779
CELOTNI PRIHODEK	168.391.062	136.817.035	39.442.542	23.392.153	368.042.792
material	36.886.580	29.608.053	14.331.474	1.123.107	81.949.214
storitve	31.859.824	34.111.586	4.727.455	2.585.498	73.284.363
drugi stroški	6.730.603	19.961.692	287.389	480.627	27.460.311
povračila	477.763	706.112	207.151	1.651.635	3.042.661
amortizacija	10.002.361	4.800.221	1.507.016	1.309.103	17.618.701
drugi in izredni stroški	54.428	172.861	1.333	5.800	234.422
razlika v vrednosti-zalog -terjatev		- 6.457.655	- 126.938		- 6.584.593
PORABLJENA SREDSTVA	86.011.559	82.902.870	20.934.880	7.155.770	197.005.079
DOHODEK	82.379.503	53.914.165	18.507.662	16.236.383	171.037.713
prispevki iz dohodka	3.587.443	5.376.196	1.463.429	768.964	11.196.032
pogodbene obveznosti	6.880.648	1.438.952	556.309	461.198	9.337.107
dohodek za delov.skupnost	9.673.880	11.730.490	1.679.760		23.084.130
povečana amortizacija		1.050.000		446.681	1.496.681
PRISPEVKI IZ DOHODKA	20.141.971	19.595.638	3.699.499	1.676.845	45.113.951
ČISTI DOHODEK	62.237.532	34.318.526	14.808.161	14.559.538	125.923.747
osebni dohodki- po mes.obrač. 1.	43.257.223	16.911.056	9.897.571	12.852.022	82.917.872
- po fin.obr. 2.	(1.700.000)	(700.000)	(400.000)	(500.000)	(3.300.000)
skupna poraba - stan.del	2.533.087	939.443	550.890	716.560	4.739.980
- ostali del 1.	3.900.000	1.500.000	1.000.000	990.955	7.390.955
2.				(490.955)	(490.955)
rezervni sklad	1.235.692	1.347.854	462.691		3.046.237
poslovni sklad 1.	11.311.524	13.620.172	2.897.007		27.828.703
2.	(9.611.524)	(12.920.172)	(2.497.007)		(25.028.703)

1. pokriti vsi izplačani OD\$
2. (vključena delitev 1/3 mesečnega OD)

Naši gostje nam pišejo

Vaše zdravilišče je zgubilo svoje narodnostno poreklo. V tem pogledu je vsako leto slabše. Pred desetimi leti je bilo za nas Slovence bolj prijetno vzdušje.

Vsi vaši delavci v stiku s pacienti nagovarjajo najprej v drugem jeziku. Zakaj, saj je zdravilišče vendar na slovenskih tleh. Pravilno je, da se gostu, ki nikakor ne razume slovenščine, pomaga v njegovem jeziku. Mnogi se tudi naučijo teh sto besed za najnujnejše občevanje. Bodimo tudi mi do svojega jezika tako spoštljivi kot so oni do svojega. Na tem svetu ni ljudstva, ki bi v svoji 300-letni zgodovini toliko krvavelo za ta svoj jezik kot je to moralo naše slovensko ljudstvo. Drugje si s slovenskim jezikom ne morete kupiti niti kozarca vode. Ne bodimo hlapi. Naš dobri stari Cankar bi se v grobu obrnil (pa še več drugih Cankarjev) zaradi tega našega jezikovnega hlapčevstva. Največji spomenik mu bomo postavili s tem, če bomo na naši in njegovi zemlji govorili njegov in naš slovenski jezik.

Pisec, ki želi ostati neimenovan, je še opisal nevšečnosti pri televizijskem programu v Strossmajerjevem domu. Povzročili so ga gostje, ki niso razumeli slovensko. Želi, da bi njegov članek prispeval k zbolšanju dobrega počutja slovenskim obiskovalcem.

(Op. urednika: Veliko resnice je v tem. Bridka pa je tudi resnica v naši dejavnosti, ki v starem preizkušenem pravilu velevala: Če hočeš več in dobro prodati — ponudi v kupčevem jeziku.)

Gospa E. Hoppe iz Zahodne Nemčije se je zdravila letos od 1. do 22. septembra in ni bila povsem zadovoljna. S sestrom sta bivali v hotelu Donat.

Pravi, da je bila soba, izvzemši njene lege, odlična. Položaj sobe proti gozdu pa jo je v mnogočem razvrednotil. Promet na obvoznici cesti se ne ozira na določila o počitku, natisnjena v prospektih. V nemških zdraviliščih izločajo ob določenih dnevnih časih ves promet. Osebe v jedilnici ni bilo pre-

več ustrežljivo. Zdravnik ji je predpisal malice. Vedno znova je morala dokazovati svojo upravičenost do tega.

Veljalo je le toliko časa, dokler niso servirko zamenjali. Z drugo servirko so se nevšečnosti znova pričele.

Moji sestri je šlo še slabše. Čeprav je doplačala 105 DM za sladkorno dieto, je morala skoraj vedno »prosjačiti« za popoldansko in nočno malico. Zaradi telesne oslabilnosti ji je zdravnik predpisal izdatnejšo hrano. Ni je dobila. Tudi nista mogli izvedeti, če nadzira pripravo diete asistentka, ki bi morala za vsakega diabetika kontrolirati pripravljen obrok na BE.

O propagirani specialni dieti za diabetike nisva ničesar opazili. O znižanju sladkorja v krvi ob pitju Donata ni bilo niti sledu. Celo zvišal se je. Žal je bila kura za sestro brezuspešna. Pri zajtrku vedno le mlačna kava ali čaj. Tudi glavne jedi, izvzemši juhe, vse je bilo hladno. Skoraj vsi nemški gostje so se nad tem pritoževali. Kaj takega bi vsaj v hotelu A kategorije ne smelo biti. Za specialistični pregled pri profesorju je doplačala 100 DM. Nič v recepciji nam ni znal pojasniti niti oskrbeti sporočila, kako priti do določenega zdravnika. Po sem in tja povpraševanju sva končno dobili razpored za preglede v torek oziroma sredo (3 dni po prihodu).

Vse to vam opisujem, da bi gostje v prihodnje ne imeli takšnih nevšečnosti.

Tovariš Vilko Sabadin iz Ljubljane nam piše: Uspešno sem se letos zdravil v vašem zdravilišču. Sladkor se mi je znižal od 137 na 92, kar me pomirja. Organizacija pregledov in terapevtskih postopkov je za dober zgled drugim ustanovam. Nimam pripomb na hotelske storitve. Neutemeljene so kritike na rovaš prehrane. Čestitam za uspešno delo celemu kolektivu.

Skupina upokožencev iz Splita, nastanjena v hotelu Beograjski dom, je bila z vsem zadovoljna. Sobe so bile čiste, zračne in vedno lepo pospravljene. WC so bili opremljeni s papirjem, umivalnim priborom itd. V urejenih kopalnicah je bilo vsak čas dovolj tople vode za kopeli.

Zdravniški pregledi so bili vedno na voljo in brezplačni. Zdravnik nas je obširno poučil, kako naj skrbimo za dobro zdravje v poznih letih. Hrana je bila v vseh ozirih dobra in zadostna. Manjši nesporednosti so izhajali iz nepoučenosti in so se kmalu tudi izgladili. Sprehajališča v bujnem gozdnem zelenju so bila lepo in čisto urejena. Še posebno ugodno je učinkovala zdravilna voda Donat in Styria. Nam upokožencem se je vsem znižal krvni pritisk.

Predlagal bom, da se pogodba obnovi tudi za naslednje leto.

Mirko Sladić, Split

Glose na rob letošnji turistični sezoni

Vprašanje o tem, kaj je bilo prej, ali kokoš ali jajce, se je uveljavljalo tudi v letošnji sezoni v Jugoslaviji. Vsi v glosah uvrščeni dogodki so povzeli iz inozemskih časopisov ali pa iz kritičnih referatov naših društev, ki ocenjujejo slabosti naše sezone.

Nepričakovano visok obisk tujih gostov v Jugoslaviji je ponovno razgalil nekaj latentnih problemov, ki jim že več let nismo kos. Prisluhni mo tujcem o tem, kar jim nikakor »ni šlo« v glavo:

Tujec: »Zakaj ni časopisov v našem jeziku?«

Samoupravljalec: »Ne dobimo jih, ker ni deviz.«

Tujec: »Drugo leto bodo devize (letošnje) pa nas ne bo.«

Tujec: »Kadorkoli pridem v mesnico nimate mesa.«

Samoupravljalec: »Ja, veste, glavna sezona je in ga ni.«

Tujec: »Mogoče bo v sezoni, tedaj pa nas ne bo.«

T.: »Ob sobotah in nedeljah so vaše trgovine zaprte. Ne moremo porabiti prinesenih deviz.«

S.: »Trgovinski delavci imajo tudi prosti dan. Delo v nadurah pa se ne spleča.«

T.: »Nimate detergentov, ličil, kave in drugih predmetov osebne rabe za turiste. Zakaj nimate tega v trgovinah?«

S.: »Ni deviz. Uvoz je omejen.«

T.: »Ne verjamem. Vaši potrošniki pa lahko pokupijo v Italiji in v Avstriji dnevno za več milijard deviznih dinarjev.«

T.: »Nemške in švicarske železnice niso sklenile pogodbe z JZ o uporabi potniških vagonov, ker ne ustrezajo hignskim predpisom.«

S.: »Uporabljali bomo njihove in plačevali visoke devizne zneske.«

T.: »Vaša sprehajališča in sobe so temne ali pa slabo osvetljene. Zvečer ne moremo niti čitati.«

S.: »Industrija žarnic nima deviz za uvoz potrebnega materiala.«

T.: »V temi ne bomo, zato ne bomo več prišli. Boste morda potem dobili devize za uvoz?«

T.: »Vaša vina v hotelih so izredno draga. Pri nas so cenejša.«

S.: »Zato pa jih ne izvažamo, ker jih doma dražje prodajamo.«

T.: »Branjevke na trgu, v zasebnih sobah in še kje prodajajo grozdje, paradižnike, jajca in sobe za devize. Pri

nas so za barantanje z devizami zagrožene visoke kazni.«

S.: »Pri nas pa dobijo imetniki deviz tudi do štirikrat višje kredite, oproščeni so davka na gradbeni material itd., itd.«

T.: »Lepa in zanimiva je vaša dežela. Politično stabilna, varna, konkurenčne cene. Pa ne znate vsega uspešno prodajati za devize. Učite se pri Italijanih, Špancih, Grkih...«

S.: »Saj se tudi. Letno letuje skoraj milijon naših državljanov v teh državah in pomagajo polniti tamkajšnje devizne blagajne.«

T.: »V Italiji, Angliji, Nemčiji, Avstriji močno propagirajo, da naj njihovi državljanji prežive dopust v domačih letoviščih. Žele varčevati svoje devize.«

S.: »Naši časopisi pa so polni turističnih ponudb za dopuste na Costra bravi, Havvajih, na smučiščih in jezerih Avstrije, Švice, Italije itd. (da bi vrnil devize, ki so jih inozemski gostje pustili v jugoslovanskih letoviščih.«

T.: »Naša televizija nas je opozarjala: Če potujete na dopust v Jugoslavijo, vzemite s seboj milo, kavo, konzerve z mesom itd. Kako naj porabimo čvrste devize, ki jih vi nimate?«

S.: »Saj ste jih. Naša statistika ugotavlja, da ste potrošili na dan po 50 dolarjev.«

T.: »V Ohridu so hotelirji ob festivalu inozemske TV muzike zvišali svoje cene za 50% že eno uro po prihodu letal s tujimi udeleženci.«

S.: »Da. Pa so jih pod pritiskom javnosti tudi znižali — eno uro po zaključku festivala.«

T.: »Vaši trgovci, natakariji, menjalci valut neradi vračajo drobiž. Nekateri menjalci ne izstavljajo menjalnih listkov. Čemu zapravljate dober ugled na takšnih malenkostih?«

S.: »(Ni ničesar odgovoril, le mislil si je: marka do marke — avto, dinar na dinar — hiša.)«

T.: »Ni pitne vode v hotelih, slabo so vzdrževani kampi...«

S.: »Bude, bude...«

T.: »Ni urejena kanalizacija, skromno kulturno življenje...«

S.: »Bude, več bude...«

T.: »Lani ste obljubili več zabave, več izletov...«

S.: »Pa budemo, bude...«

T.: »Zdi se mi, da ste Jugoslovani budisti, ne pa ateistični socialisti.«

Čestitamo

Dr. prof. Vojko Ozim, naš sodelavec in priznani strokovnjaki tudi na področju raziskav o mineralnih vodah, je bil na seji habilitacijske komisije Univerze v Mariboru imenovan za rednega profesorja na Visoki tehniški šoli.

Čestitkam se pridružujemo tudi mi.

Naši potniki o tržišču naše mineralne vode in trimvita

(Nadaljevanje in konec)

Po zaključku redakcije za zadnjo številko Vrelcev smo prejeli še prispevek naslednjih naših potnikov:

ŽUPAN Đorđe, potnik iz Zadra:

V prvi polovici leta sem beležil na svojem prodajnem terenu v Dalmaciji občuten padec pri prodaji Templa, stagnacijo pri Donatu in porast pri Trimvitu. Kupcev za Tempel je vedno manj, boljše izgleda pa imamo pri Trimvitu. Prodaja Donata lepo napreduje. Ker je potrošnja zdravilne vode odvisna od dobre reklame in od prepričevalnih naptokov zdravnika za številne neznanke kupce, jo je treba skrbno negovati s specifično reklamo. Mladina ni potrošnik Donata, je

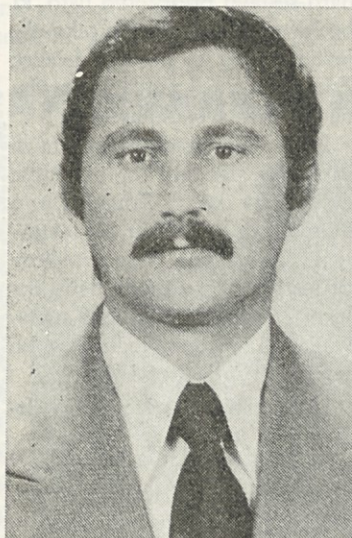
Milan Komar

pa ogromen rezervoar potencialnih pivcev za preventivne in kurativne namene.

Slabo prodajo Templa spremlja več negativnih vzrokov. Tempel še nima image-a med potrošniki kot ga imajo nekatere konkurenčne slatine. Res je, da so nazadovanju prodaje botrovali letošnji neugodni vremenski pogoji. Trgovec ga proda le, če ga vrine med druge pošiljke ali pa če zmanjka konkurenčnih slatin. To pa je prodaja na kratke roke. Trenutna naklonjenost trgovcev in skladiščnikov tudi ne more biti stalna. Zaskrbljujoče je dejstvo, da se menjavajo, odidejo v druge panoge in že nam grozi neposredna izključitev iz prodajnih programov z izpadom okoli milijon steklenic. Problem je dobro poznan delavcem v komerciali, ki pa so opravili veliko delo, da

bi te nevšečnosti omilili. Mi smo tudi v podrejenem položaju nasproti poslovnim potezom in ukrepom konkurence. S trgovino sklepa dolgoročne dohodkovne sporazume, v tržišča vlaga občutna lastna sredstva, vede se brezskropulozno in strogo poslovno pri krčenju poti k še večji prodaji svojih izdelkov.

Čas bi bil, da bi tudi mi nekaj pokrenili. Nekaj smo že postorili. Prvi uspeh je večja prodaja Trimvita v drugi polovici sezone. Vsi izgledi govore v prid temu, da bomo prodali tukaj 25 do 30 % več naših proizvodov kot smo planirali. Nekateri dalmatinski trgovci vsiljujejo vezano trgovino tako, da pogojujejo prodajo slatin s prodajo vin v notranjih tržiščih. (Konkretne po-

Davorin Novaković

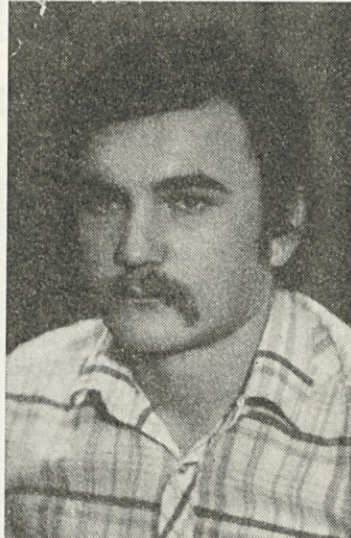
datke potnika smo namenoma opustili, op. ured.) Trimvitu se obeta močna konkurenca, če bi Jamnička pričela proizvajati brezalkoholne pijače na podlagi mineralne vode. Niz deficitarnih Badelovih proizvodov bo vezal prodajo te nove brezalkoholne pijače. Če so nam te težave kazne na trgu, bi morali bolj skrbno odpravljati naše notranje težave in slabosti. Neažurna dostava pošilk nam je napravila edinstveno priložnost, da bi vključili v naš prodajni krog tudi kupce, ki doslej niso sodelovali z nami. Strokovno izvedena reklamna akcija za Donat v l. 1979 je dokazala, da se prodaja lahko poboljša. Škoda, da temu ni sledila podobna za Trimvit.

Potreba po lastnem skladišču vedno bolj sili v ospredje. Izgle-

di za Jadran v Splitu niso na odmet, saj že v okolici Splita in na otokih vlada veliko pomanjkanje slatine.

Cene in prodajne bonifikacije so izenačene s konkurenčnimi. Mogoče bi lahko za Trimvit izposlovali formalno lastnost naravne pijače, kar bi njegovo ceno olajšalo za davek.

Povišanje cen za bencin se neugodno odraža v računu naših potnikov. Primorani smo manj potovati z avti. Povrnitev kilometrine v veljačem znesku ne ustreza stvarnim stroškom. Tudi ostalo vzdrževanje in amortizacija avta bremeni naše osebne dohodke. Nismo mobilni. Nadomestilo sploh ne daje potrebnih sredstev za dražja popravila, re-

Djordje Župan

zervne dele, da ne govorimo o potrebi za nabavo novega vozila.

Sistem nagrajevanja po učinku in stimulativni delež za prekoračitev prodaje planiranih količin ugodno deluje na potnike in nas sili k čim večji prodaji.

NOVAKOVIĆ Davorin, zastopnik iz Banje Luke:

Sodim, da bom plan prodaje na svojem terenu v celoti izpolnil. Na mojem terenu so domala prisotni vsi proizvajalci mineralnih vod iz SFRJ. Težava je v tem, ker imajo moji kupci premajhne skladiščne površine. Glede na oboje naročajo šestokrat pri meni količine, ki niti za 50 % ne zadostujejo za rentabilen prevoz. TV reklama bi morala biti v programu ekonomske propagande TV Sarajevo, ki pokriva ves moj teren. Stabilnejše

ekonomske odnose s kupci bi si zagotovili, če bi sovlagali v izgradnjo skladiščnih prostorov. Sodelovanje bi bilo pristnejše in bolj poslovno. To pot je že ubral proizvajalec iz SR Srbije. Naš reklamni material je v primerjavi s konkurenčnim zelo skromen.

Kupci so bili zadovoljni z našo promptno dobavo naročenih količin, kar pa ne morejo trditi za konkurenco.

KOMAR Milan, potnik iz Beđekovščine:

Plan prodaje bo morda le izpolnjen. Kaj več nam je onemogočalo izredno slabo vreme. Moj teren je tipično vaško-poljedelski. Tu se srečuje v ponudbi z našo slatino še nekaj (tri) konkurenčnih organizacij. Konkurenca je vseskozi lojalna. Dobavljanje naročenih količin je bilo ažurno, če zanemarimo nekaj krajših zamud. Potrebe za otvorenje skladišča ni. Cene slatine so si enake. Dobra je bila tudi propaganda, ki je spremljala prodajo. Bonitete pri prodaji ugodno pospešujejo interes za našo vodo. Nadomestila za stroške službenih potovanj pa ne pokrivajo dejanskih stroškov. Močna prisotnost konkurenčnih prodajalcev me hudo angažira k stalni prisotnosti na tržišču.

Sč.

DOPOLNILO ČLANKA O ZGODOVINI IN POMENU RAZISKOVALNE DEJAVNOSTI V ZDRAVILIŠČU ROGAŠKA SLATINA

Zaradi popolnosti želim k zgoraj navedenemu članku, ki je bil objavljen v 8. številki VIII. letnika »VRELCEV« (septembra 1980) še dodati, da je bila s področja mineralne vode DONAT izdelana še ena doktorska disertacija, in sicer na temo vpliva mineralne vode DONAT na dihalno sluznico. Disertacijo je predložil. spec. otorinolaringolog mag. dr. Janez Kraševc medicinski fakulteti ljubljanske univerze in jo tudi uspešno obranil konec leta 1976. Na podlagi raziskav, ki so bile predmet obravnave v doktorski disertaciji in še številnih drugih, je bil dr. sc. mag. dr. Kraševc tudi habilitiran za docenta za področje balneologije na isti fakulteti.

prof. dr. Vojko Ozim, dipl. ing.

(Nadaljevanje s 5. strani)
koncem letošnjega leta. Zaradi tega smo tudi zmanjšali sredstva za bonifikacije in ekonomsko propagando.

Ugodna pa je situacija, tako inanca kot količinska, pri prodaji plina CO₂. Praktično so prodane tudi že cisterne za plin CO₂, ko pa bodo realizirane dobave in montaže, bodo finančni in količinski rezultati še ugodnejši.

Izvoz mineralne vode je nekoliko manjši kot v istem obdobju lanskega leta.

Iz priložene tabele je razviden skoraj enkratno povečan izvoz v Nemčijo nasproti lanskemu letu. In to predvsem zato, ker smo šli na nov način distribucije. V Nemčiji imamo že 13 importerjev, ki pokrivajo celotno področje te države. Vsled tega je pričakovati večjo prodajo, če bomo seveda uspeli vsaj z minimalno reklamo reanimirati to tržišče — potrošnika.

Tudi pri vseh drugih je pričakovati rahlo povečanje, kolikor ne bo nastopila kakšna višja sila, kakor je to primer Avstrije. V juniju letos je namreč v Avstriji izšel nov predpis — codex imenovan, ki regulira promet z zdravilnimi mineralnimi vodami. Ta codex ukinja možnost prodaje Donata v trgovski mreži in jo dopušča le v lekarnah, drogerijah in prodajalnah za dietno prehrano (Reformhäuser). Izid codexa se je močno odrazil na izvoz Donata v Avstrijo in je pričakovati še nadalje padanje prodaje na tem področju.

DELO V SPLOŠNO KADROVSKEM SEKTORJU TER DELO IZVRŠILNIH ORGANOV DS ZDRAVILIŠČA

Kljub temu, da so naloge in funkcije Splošno kadrovskega sektorja precej široke, naj ne bi to izzvenelo kot poročilo o delu tega sektorja, temveč bi se omejil samo na del funkcije, ki ima pomen za standard in dvig življenjske rasti delavcev Zdravilišča.

a) Področje kreditiranja individualne stanovanjske izgradnje

Rezultati ankete, ki smo jo izvedli letos spomladi, so kazali na to, da želijo delavci Zdravilišča v letošnjem letu preko 500 starih milijonov posojil za individualno stanovanjsko izgradnjo. Z razpisom pa so bili dodeljeni krediti vsem tistim, ki so izpolnjevali pogoje skladno s pravilnikom o dodeljevanju kreditov za individualno stanovanjsko izgradnjo. Tako je v letošnjem letu do-

že dve leti zaznamujemo v naši statistiki rahlo padanje nočitev inozemskih gostov. Podvzeti so ukrepi, da bi se ta negativni trend ustavil, vendar je glede na neugodna gospodarska gibanja tudi v deželah, iz katerih prihajajo gostje, težko pričakovati kakšne posebne spremembe na boljše.

Tudi tu je vprašanje primerne reklame, ki pa terja dokajšnja sredstva. Žal smo na teh tržiščih razen v Avstriji in Italiji bolj malo poznani. Na domačem tržišču je situacija v letošnjem letu še dokaj ugodna. To potrjuje tudi zasedenost kapacitet. Glede na gospodarska gibanja (stabilizacija) pa je gotovo pričakovati določene restrikcije tako glede kreditiranih gostov kot v aranžmajih z delovnimi organizacijami pa tudi manj samoplačnikov.

To nas opozarja in istočasno zavezuje storiti vse, kar je v naši moči, da bodo gostje zadovoljni. To bo ob pričakovanih težavah lahko tudi eden bistvenih momentov, da se bodo gostje odločali za naše Zdravilišče.

Propagandni oddelek je v tem obdobju realiziral že ca. 80 % vseh letošnjih programov, akcije pa lahko ocenjujemo pozitivno. Glede na to, da so bila sredstva za ekonomsko propagando nasproti željam zelo skromne in usmerjena predvsem na proizvod Donat Mg, je uspelo oddelku za ekonomsko propagando realizirati določene akcije, ki se denarno ne dajo ovrednotiti, imele pa so zelo pozitiven odziv.

b) Področje dodeljevanja stanovanj

Takoj za začetku moramo povedati, da na novo nismo pridobili novih stanovanjskih enot. Pričakovali smo sicer, da bo pooblaščen institucija ponudila končana stanovanja v prodajo v 81. letu, toda vsi izgledi so, da bo to zaradi kasnitve pri pričetku stanovanjskega bloka šele v 82. letu. Ob tem pa želimo povedati, da si je Zdravilišče zagotovilo predkupno pravico za 20 stanovanj. Ob trenutno 30 pro-

silcih in ob pričakovani izpraz-

nitvi stanovanj, pričakujemo, da bomo do konca leta 1982 zadovoljili trenutne prosilce ob dodatnem zaposlovanju, ko računamo na 100 novo zaposlenih v novem hotelskem kompleksu »SAVA«.

Odbor za družbeni standard želi na podlagi prijav kandidatov za pridobitev družbenih stanovanj sestaviti prioriteto (prednostno) listo. Skladno z omenjenim pravilnikom bo odbor za družbeni standard sestavil prednostno listo, ki bo temeljila na:

- stanovanjskih razmerah,
- socialnih razmerah v družini,
- delovnem mestu,
- skupni delovni dobi,
- delovnih uspehih in prizadevnosti,
- zdravstvenem stanju v družini,
- udeležbi v NOB ali interakciji,
- deficitarni zasedbi delovnih mest.

Na podlagi omenjenih temeljev bo odbor za družbeni standard sestavil prioriteto listo, ki bo javno objavljena. Na tako objavljeno listo bo sleherni delavec Zdravilišča imel pravico pritožbe na delavski svet Zdravilišča.

Na podlagi predloga odbora za družbeni standard in odločitve delavskega sveta Zdravilišča o morebitnih pritožbah bo sestavljena prioriteta lista prosilcev za stanovanja, tako da bodo delavci Zdravilišča pridobili stanovanja po vrstnem redu, kot bo vnešeno v prioriteto listo.

c) Pomoč pri zdravljenju delavcev Zdravilišča

Fond za dodeljevanje pomoči delavcem Zdravilišča se je v primerjavi z 79. letom zmanjšal in je bilo na razpolago 100.000 din. Glede na to, da je bilo v letošnjem letu izredno veliko kandidatov za koriščenje sredstev iz tega fonda, kar 32, je bil odbor za družbeni standard prisiljen narediti selekcijo. Napravil jo je s pomočjo zdravstvenih delavcev obratne ambulante, saj je dodelil finančno pomoč 22 delavcem, za katere so bili zdravstveni delavci obratne ambulante mnenja,

da so najbolj potrebni zdravljenja.

d) Organizirano letovanje

V letu 1980 je v prikolicah letovalo 53 družin, v hotelu v Rabcu 11 družin ter v počitniški hiši TE Plomin Rabac 9 družin. Za letovanje smo potrošili iz sklada skupne porabe ca. 123 tisoč din, ki so bili porabljeni za pokrivanje razlik v ceni pri izmenjavi prenočitvenih kapacitet ter za dodatno opremo in popravilo prikolic.

Iz ankete, ki smo jo izvedli po končani sezoni (naj pripomnimo, da je bilo vrnjenih sorazmerno malo anketnih listov), pa smo ugotovili, da je vse večja želja za organiziranim letovanjem v Dalmaciji. Glede na želje bomo poskušali v letu 81 zagotoviti letovanje tudi v Dalmaciji s tem, da bi prikolic ostale v Fažani in da bi dodatno pridobili v Dalmaciji 5 do 8 sob.

e) Izobraževanje

Glede na kadrovske potrebe TOZD in DSSS rešujemo to z rednim in izrednim šolanjem, saj je to omogočeno praktično vsakomur, ki se želi izobraževati ob delu, da svoje ambicije zadovolji. Tako imamo

- 16 vajencev na praksi
- 25 vajencev v šoli
- 35 rednih študentov
- 46 študentov ob delu

Računamo, da bomo v letošnjem letu kljub nekaterim omejitvam, ki jih je prinesel novi pravilnik o izobraževanju, potrošili v te namene okrog 276 starih milijonov.

S kratkimi stavki smo želeli pokazati, kako z različnimi oblikami poskušamo izboljšati družbeni standard delavcev Zdravilišča. Verjetno bo padla marsikatera kritična pripomba, ki pa mora pomeniti vzpodbudo in na potek za usmeritve v prihodnje. Ob tem pa moramo upoštevati, da nas je že skoraj 900 in da se križa 900 različnih interesov in želja, katere je treba usklajevati, kajti le najmasovnejše ter najracionalnejše potrebe in želje so v tako velikem kolektivu izvedljive.

Splošno kadrovskega sektorja

HUMOR

Ko so v restavraciji postavili pred gosta kosilo, je ta nejevoljen vprašal: »Ali bi si ne mogel sam izbrati?«

»Kako da ne,« odvrne natakar, »izbirate lahko med tem ali boste pojedli ali pa pustili.«

VRELCI — glasilo delavcev Zdravilišča Rogaška Slatina. Izdajajo ga delavski sveti vseh TOZD in SDS Zdravilišča. Izhaja mesečno v nakladi 750 izvodov in ga prejemaajo vsi člani delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Stane Čulež. Tisk in kličje: CGP Večer. Glasilo je oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov na osnovi mnenja republiškega sekretarja za informacije.